

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Titi Livii Patavini, Historiarvm Ab Vrbe Condita Libros,
Qvi quidem exstant, omnes, Observationes**

Godelevaeus, Wilhelm

Francofvrti, 1609

In Librvm XXXV. Qvi Ab Aliis, Decadis IV. Liber V. Dicitvr, Annotationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69254](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69254)

eius Sichæum interfecerat, fugeret collecta ingenti multitudine de Tyro quæ pars est Phœnicia regionis classe in Africam venit, vnde cum ab Hierba rege pelleretur callide petiit, vt ei venderet tantum terræ, quantum posset corium bovis tenere. Quod cum ille promississet, corium in tenuissimas contrigas sectum tetendit, occupavitque stadia 23 quæ tria miliaria conficiunt. Atque ita urbem condidit, quæ primo Byrsa appellata est, a corio bonis. Nam byrsa significat corium bovis. Postea autem Tyros dicta est, postremo Carthago vocata est, à Cartha oppido, vnde fuit Dido: cuius histonæ meminit Virgil. libr. 1. Æneid. vbi vide eum & Seruium in annotat.

In rem præsentem
in rem præsentem
rem veni-
re.

In rem præsentem olim tum veniebant, cum locum oculo ac digito designare volebant, vt hodie cum aut iudex pronuntiat, aut inter litigantes convenit, agrum quem controuersam facere volumus, aut reo designari, aut testibus per inquisitorem demonstrari certis finibus circumscriptum: Vide Budzum in prioribus ad Pandectas.

IN LIBRVM XXXV. QVI AB ALIIS, DECADIS IV. LIBER V. DICITVR, ANNOTATIONES.

Nomina transcribent] Transcribere, inquit Budzus in libris censualibus dici debet, cum res censualis ab vno nomine in aliud transfertur, quod vulgo super alium onerare dicunt.

Transcribere
nomina.

Feralia] Feralia dicta, cum ferebant epulas ad sepulcra, Var. Profiterentur] Id est faterentur. Est enim profiteri inter cætera quoque fateri, vt profiteor me Grammaticum & philosophum, dicimus, Alias vero profiteri est iubere nomen suum inscribi, Nam mos erat, vt qui magistratum peterent, omnes ante profiterentur id est iuberent nomen suum inscribi, vt in comitiis magistratum petere possent, qua in significatione vñs est Cicero pro Plancio.

Feralia
Profiteri.

Astidius in oculis hominum fuerat] Rara admirationi sunt, Hinc Lucretius libr. 2. præclare scripsit:

Rara ad-
mirationi
sunt.

*Nil adeo magnum, neque tam mirabile quicquam,
Quod non paulatim manuant mirari omnes.*

Vnde & vulgo dicitur: Contemptum frequentia parit. Quos Tarentinos vocant] Qui Tarentini equites fuerint, accurate docet Ælianus non longe à principio libri de instruendis aciebus ostendens duo genera Tarentinorum esse, quorum alii longius iaculentur, & ob eam rem equites iaculatores dicuntur, alii vero cum semel aut bis iaculum miserint, quo leuiores vtuntur, manus de cætero cum aduersario conferant. Plura de his annotat Victorius libr. 9. var. lect. c. 3.

Tarentini
equi-
tes qui.

Consilia calida & audacia] Alii legunt calida, per vnicum l. & sententia quidem Erasmi rectius, licet vtraque lectio retineri possit, vt hoc ad festinarum consilium, vt ad nimis altitatem referatur. Siquidem vtraque parum feliciter euenire solent, vel quæ nimium calent, quæ precipitantius instituntur vel quæ nimium audacibus aguntur dolis. Porro qui calidum legunt, Græcam figuram agnoscunt, quonia deinde Aristophanis interpres in Pluto exponit πᾶσι δόξον, το λᾶπρον, ἐν κίβητι Erasimus in prouertio: Ne nimium calidum hoc sit modo.

Calida
consilia.

Lanista] Lanista gladiatorum magistrum atque institutores dicebantur vt annotat Budzus in prioribus.

Lanista.

Chalcioecus. *Chalcioecus*] Ita legendum esse admonuit Cæl. lect. antiq. libro 19. capite. Chalcioecus autem, vt Suidas scribit. Minerva à Spartanis appellata est. quod οἶκον χαλκίου, hoc est, ædem æream haberet, vel quod Chalcidenses exules ex Eubœa, eam construxerant, meminit eius in primo Thucydidis, Aelianus in varia historia, A. milus Probus in vita Pausania.

Amarynthi. *Amarynthidi* *Drana*] Dicitur Diana Amarynthi ab Amaryntho vico apud Eretriam, vt Strabo libro nono testatur Stephanus vero Amarynthum Eubœæ insulam prodit à venatore Amaryntho huncupatam. Hinc Amarynthia festa, quæ in Eubœa celebrari solita, ex Græcorum lætione animaduertit Cælius lib. 21. cap. 14.

Cataphracti. *Loricatus* quos *cataphractos* vocant] Cælius lib. 21. cap. 31. Cataphractos intelligi vult, qui non solum sua corpora, sed etiam equos lorica vndiq; muniunt. Hos scribit Vegetius esse quidem à vulneribus tutos, sed propter armorum impedimenta & pondus capi summa facilitate.

Est autem res simillima] Narratio illius generis quod ab Aristotele λέγεται vocatur, vt annotat Victorius lib. 17. c. 10.

Aphla. *Aphla* *Græci*] *Aphla* sic dicta, quod ex illis nullus possit extrahi. De hisce superius dictum est, ad quæ te remitto lector.

IN LIBRVM XXXVI. QVI
AB ALIIS DECADIS IIII. LIBER
VI. DICITVR, ANNOTAT.

Præsidium. *Præsidium* aliquod] *Præsidium* est, quod pro salute & vilitate alicuius auxilii gratia præponitur. Sed & electa militum multitudo ad custodiam alicuius vrbs, vel arcis, vel castelli, vel alterius cuiuspiam loci muniri potest: dictum à præsidendo.

Edicendi senatus formula. *Edicendi* *senatus formula*] *Formula edicendi* Senatum quasi solemnibus verbis concepta. Ab initio autem statim post annos magistratus institutos Senatores erantur hoc modo, qui patres, quique conscripti essent. Bello vero Punico ita celsi edixerunt, vt Lilius supra lib. 23. testatur. Quomodo senatum vocassent, vt senatores, qui butique in senatu sententiam dicere liceret ad portam Capenam conuenirent. Qui autem hi fuerint, quibus sententiam dicere liceret. Gellius libro 3. explicat: quem sequitur Maioragius cap. 8. de senatu Rom. & Zamoscius lib. 1.

Fremere Philippum] Illustris descriptio indignationis, Thomachiq; generosi animi. quam cum Demosthenica confert Victorius lib. 20. c. 1.

Amore captus virginis] *Quæ de amore* Antiochi hic recenentur, eadem quoque à Polybio descripta fuere, cuius locus indicatur ex Athenæo à Victorio libro 24. cap. 11. var. lect. vbi pro adlegando, legit ablegando. Ceterum nichilurix & voluptatis fructus notandus est, qui tam aperte exprimitur, vt verissime Platonem dixisse intelligas, qui voluptatem omnium malorum escam appellauit. quod ea videlicet homines non aliter capiuntur, quam hamo piscis quod Hannibalis quoq; exemplo supra comprobatum est: Sed conspectus hunc luxum Antiochi describit Iustinus lib. 38. Val. Max. lib. 7. cap. 1. Florus lib. 2. c. 8. Alex. ab Alex. lib. 2. c. 29.

Numerus Spartanorum qui ad Thermopylas occubuerunt] *Morte magis quam pugna*] Nam qui cum Leonida Thermopylas occupant, omnes ibi cæsi ad vnum. Iustin lib. 2. sexcentos tantum Spartanos fuisse scribit, cui Orosius consentit. Isocrates autem in Panegyrico mille fuisse dicit, ex confederatis vero nõ multos. Plutarch. in Parallelis, Leonidam à Lacedæmonis contra Xerxem cum quingentis militib. missum dicit, quem gratum Græci habuerint Leonidæ factum, quæque laus illi & memoria facinoris dicitur.